

ที่ กษ ๐๓๐๗/๕๓๑๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำแก่งเลิงจาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๓) จำนวน ๑๑๐ ชุด
๓. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ จำนวน ๑๑๐ ชุด
๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียดบันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำแก่งเลิงจาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) และเป็นไปตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กรมชลประทานโดยโครงการชลประทานมหาสารคามรายงานว่า มีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ในการนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต สมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ฉบับวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๓ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานโดยออกเป็นกฎกระทรวงตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘

/จึงขอเสนอ...

จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำแก่งเลิงจาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลแก่งเลิงจานและตำบลแวงน่าง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม) ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ฉบับวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๓ ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำแก่งเลิงจานอยู่ในเขตท้องที่ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวเขตการปกครองใหม่ ส่งผลให้ปัจจุบันอ่างเก็บน้ำแก่งเลิงจานอยู่ในเขตท้องที่ตำบลแก่งเลิงจานและตำบลแวงน่าง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ฉบับวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่นที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักก็มีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้วจะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๒ โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำ

ที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๓ สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำแก่งเลิงจาน มีปริมาณความจุน้ำในอ่างเก็บน้ำประมาณ ๘.๐๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาคเขต ๖ ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๒.๘๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภคและเกษตรกรรม ประมาณ ๓.๘๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่

จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชลประทานดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทานซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

๕. ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำแก่งเลิงจาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th